

TWORZENIE I ANIMOWANIE WSPÓLNOT PRAKTYKÓW

Materiał został przygotowany w ramach projektu "Ministerstwa Uczące Sie".
Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

1 Opis praktyki

Wspólnota praktyków to metoda stymulowania przepływu wiedzy między różnymi organizacjami lub między poszczególnymi częściami danej organizacji. Nie jest to rozwiązanie charakterystyczne dla francuskiej administracji publicznej. Wspólnoty praktyków (bądź bardzo podobne rozwiązania) stosowane są w wielu krajach (np. USA, Kanada) zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym. We Francji wspólnoty praktyków (fr. *Communauté de pratique*) występują przede wszystkim jako narzędzie zarządzania wiedzą w sektorze prywatnym, jednak także w przypadku centralnej administracji publicznej podejmowane są inicjatywy wdrażania wspólnot praktyków (np. w ramach *Centre d'Évaluation, de Documentation et d'Innovation Pédagogiques; Ministère de l'Écologie, du Développement durable, des Transports et du Logement*). Wspólnotę praktyków tworzy grupa osób zajmujących się tą samą problematyką, ale na co dzień ze sobą nie współpracujących. Spotkania takiej grupy stwarzają przede wszystkim możliwość wymiany dobrych praktyk. Rozwiązanie to jest znane i omawiane w wielu publikacjach, także w ramach niniejszego projektu jako dobre praktyki z innych krajów (USA, Kanada). Doświadczenia francuskie dają jednak ciekawe uzupełnienie tych materiałów ponieważ uwzględniają perspektywę firmy doradczej (Polia Consulting) wdrażającej metodę wspólnot praktyków w organizacjach. Na podstawie tych doświadczeń można sformułować następujące zalecenia ułatwiające sprawne i efektywne wdrożenie wspólnot praktyków:

- Inicjowana odgórnie wspólnota praktyków musi dotyczyć ważnego tematu, zapewniającego zaangażowanie potencjalnych członków grupy (ang. *hot topic*).
- Funkcjonowanie wspólnoty praktyków musi opierać się na logice wygrana-wygrana (ang. *win-win*) – tzn. członkowie grupy dzieląc się swoją wiedzą otrzymują w zamian wiedzę innych członków.
- Ważne jest zapewnienie szybkich efektów działania (ang. *quick wins*) wspólnoty praktyków, np. w postaci np. transferu choćby drobnej dobrej praktyki. Szybkie efekty tworzą po pierwsze dobrą podstawę do dalszego funkcjonowania wspólnoty praktyków oraz podejmowania na jej tle trudniejszych, bardziej skomplikowanych tematów. Po drugie przykład jednej dobrze funkcjonującej wspólnoty praktyków może być istotnym argumentem przekonującym do tworzenia nowych wspólnot oraz do zaangażowania w nie członków organizacji.
- Sprawne działania wspólnoty praktyków ułatwić może animowanie jej działań przez charyzmatycznego lidera. Istotne jest to, że w tym przypadku w takiej roli najlepiej sprawdzają się osoby posiadające zarówno doświadczenie i autorytet w dziedzinie, której dana wspólnota dotyczy, jak i zainteresowane animowaniem aktywności wspólnoty (wyznaczanie spotkań, prowadzenie spotkań, itd.). W tym ostatnim aspekcie możliwe jest wsparcie zdolności potencjalnego lidera lub liderów w zakresie animowania działań wspólnoty praktyków.

2 Do jakich kwestii odnosi się praktyka

Praktyka dotyczy Relacji z Otoczeniem dokonując transferu wiedzy i dobrych praktyk z otoczenia organizacji, lub między częściami organizacji.

Wspólnoty praktyków oddziałują na Impulsy i Refleksję.

Cytując ten materiał prosimy podawać następujące źródło: Płoszaj A. (2012) "Doświadczenia administracji francuskiej" w: Mazur S., Płoszaj A. (red.) *Wspieranie mechanizmu uczenia się w organizacjach publicznych. Doświadczenia międzynarodowe*, Warszawa: Scholar

3 Poziom organizacyjny, na którym wdrażana jest praktyka

Wspólnoty praktyków dotyczą wymiany wiedzy między organizacjami lub między różnymi komórkami organizacyjnymi tej samej organizacji. Optymalnym poziomem wdrożenia jest zatem poziom ministerstwa, albo kilku ministerstw. Możliwe jest pilotażowe wdrożenie angażujące we wspólnotę (wspólnoty) praktyków przedstawicieli co najmniej dwóch departamentów z różnych ministerstw.

4 Zalety i ograniczenia praktyki

Opisane praktyczne wskazówki implementacji wspólnot praktyków mogą bezpośrednio przełożyć się na powodzenie skutecznego wdrożenia wspólnot praktyków w ramach MUS.

Źródła

Wywiady MUS – Paryż 2012.

Załączniki

brak